

# Yetimâne hüzünler üzerine

**Avustralya'dan okuyucumuz: “İşârâtü'l-İ'câz'da müzikle ilgili olarak, `Yetimane hüzünleri, nefsânî şehvâtı tahrik eden sesler, haramdır' deniyor. Burada geçen 'yetimane hüzünler' ne demektir? Açar mısınız?”**

Bu kısım Bakara Sûresi'nin yedinci âyetinin tefsiridir. Bakara Sûresi'nin yedinci âyeti meâlen şöyledir: “Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir. Gözleri üzerinde de bir perde vardır. Onlar için büyük bir azap vardır.” 1

Bediüzzaman'a göre, bu âyette anlatılmak istenen şudur: Kalp ve vicdan iman nuru ile yüksek hakikatlere mazhar olduklarında hayat, ışık ve kemâlât kaynağı iken, küfre ve inkâra sapılması durumunda karanlıklı, ıssız ve muzır bir haşarat yuvası olurlar ve hakka ve hakikate karşı kendilerini kilitlerler.

Kalbe küfür girmesi durumunda kulağa ait de pek büyük bir nimet kaybedilmiş olur. Öyle ki, zarı iman nuru ile ışıklanan kulak, kâinatın her bir zerratından hal diliyle gelen zikir ve tesbih seslerini işitir ve anlar. Hatta o iman nuru sayesinde rüzgârların güzel ısıklıklarını, bulutların yüksek naralarını, denizlerin dalgalarının anlamlı nağmelerini, yağmurun ince şırıltılarını, kuşların mânâlı civcivelerini, suların derin şırıltılarını ve hakeza her cins varlıkların ulvî tesbihatını ve yüksek zikirlerini işitir ve anlar. Kâinat adeta bir mûsikî dairesi gibi olur. Türlü türlü avazlarla, çeşit çeşit terennümatla kalplere Rabbanî heyecanla dolu yüksek aşkları vermek suretiyle kalpleri ve ruhları nuranî âlemlere götürür, yüksek zevklere gark eder. 2

Fakat gerçekte böyle yüksek hakikatlere lâayık olan o güzel kulaklar küfür ve dalâlet pislikleri ile tıkanıp zaman, o lezzetli, manevî, yüksek ve güzel seslerden mahrum kalır. Manevî lezzet veren avazlar ve güzel sesler, böyle kirli kulaklarda yetimane ağlamalar zannedilir ve matem çılgınlıklarına dönüşür. Başka bir ifadeyle, kalpte ve ruhta küfrün ve dalâletin yer etmesi sebebiyle kirlenen kulaklar, zerrelere kürelere kadar varlıkların yüksek zikir seslerini matem çılgınlıkları ve yetimane ağlamalar olarak algılar. Kalp inançsızlığın getirdiği boşlukla, geçici dostluklara bel bağlar. Oysa geçici dostluklar umulmadık bir zamanda bitecek, dostlar beklenmedik bir anda ayrılacaklardır. Dünyada başlayan ayrılıklar, nihayet ölümle perçinlenecek ve her ölüm Allah için olmayan dostları birbirinden ayıracaktır. Ne var ki böyle

dayanılmaz ayrılıklar, sonsuzluğa meftun, hep sevgiye lâıık, hep sevmeyi seven ve hep muhabbete âşık olan kalplerde ebedî yetimlikler, yetimane hüçünler, çaresiz acılar ve dermansız yaralar açacaktır. Korkunç vahşetler ve sonsuz yalnızlıklar kalpte ve ruhta onarılmaz travmalar meydana getirecektir.

İşte bu sırdandır ki dinimizce bazı sesler helâl, bazıları da haram kılınmıştır. Kalbe yüksek haz ve ulvî feyiz veren ve İlâhî aşkları dillendiren sesler dinimizce helâldir. Yetimane hüçünleri ve nefsin şehvetini tahrik eden sesler ise haram kılınmıştır. Bu ölçü bizim müzik parçalarını dinlerken esas alacağımız ölçüdür. Yani bir müzik parçası veya bir müziğin sesleri ve sözleri, şirk, isyan, Allah'a itaatsizlik, kaderi tenkit, kaderden şikâyet ve haram duyguları, haram istek ve arzuları dile getiriyor ise, böyle müzik parçası da, böyle müzik sözleri de, sesleri de dinlenmemelidir. Buna cevaz yoktur.

**Bediüzzaman Hazretleri burada hüçünleri iki gurupta dikkatimize sunuyor:**

1- Ulvî hüçünler. 2- Yetimâne hüçünler.

**1- Ulvî hüçünler:** Kulun Allah'a kulluğunu konu alan hüçünlerdir. Yani kulun günahları dolayısıyla gözyaşı dökmesi, tövbe ve istiğfar ederken ağlaması, Allah'ın azabını, celâlini ve kahrını düşünüp korkup ağlaması, Allah için sevdiği dostlarının günahlarının bağışlanması için duâ ederken hüçünlenmesi, dostların ayrılıklarında onları Allah'a emanet ederken kalbin rikkate gelip duygulanması ve gözlerden yaşlar süzülmesi, ölüm ve ayrılıklarda isyan hisleri ile değil, teslim, şükür ve duâ hisleri ile kalbin ağlaması, ölen bir dostunun kabir azabının kaldırılması için duâ ederken gözlerden yaşlar gelmesi ulvî hüçünlerdendir. Böyle hüçünler sevaptır. Allah katında kıymetlidir. Bir damlası cehennem ateşini söndürür, kulu cehennemden azat eder. Nihayet Peygamber Efendimiz (asm) Allah korkusundan ağlayan göze cehennem ateşinin dokunmayacağını 3 ve Allah'ın kıyamet günü azap etmeyeceğini 4 ve Allah korkusundan bir sinek başı kadar da olsa yaş akıtan gözün kıyamet günü ağlamayacağını müjdeliyor. 5

**2- Yetimâne hüçünler ise,** kısaca kulun Allah için olmayan hüçünleri ve gözyaşlarıdır. Dünyevî aşklar ve ayrılıklardan kaynaklanan, dünyevî kaygılardan ve kuruntulardan beslenen, dünyevî endişelerin ve arzuların tetiklediği hüçünler bu sınıfa girerler. Böyle hüçünler Allah katında hiçbir değere sahip olmadığı gibi, ahirette de ne Cennete girmeye, ne günahların bağışlanmasına, ne de Cehennemden kurtulmaya hiçbir fayda sağlamazlar.

**Dipnotlar:**

- 1- Bakara Sûresi: 7
- 2- İşarataü'l-İcaz, 72
- 3- Camiü's-Sağır, 3/1211
- 4- Camiü's-Sağır, 4/1564
- 5- Camiü's-Sağır, 4/1336